

Линеарна алгебра Б
группа 103

19.06.2015.

- 1 Ако је $x \neq k\pi$, где је $k \in \mathbb{Z}$, израчунати детерминанту реда n :

$$\begin{vmatrix} \frac{2}{\sin x} & 1 & 0 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ 2 & \frac{2}{\sin x} & 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \frac{2}{\sin x} & 1 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \frac{2}{\sin x} & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & \frac{2}{\sin x} & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 1 & \frac{2}{\sin x} & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 & 1 & \frac{2}{\sin x} \end{vmatrix}.$$

- 2 Нека је $L : \mathbb{R}^3[X] \rightarrow \mathbb{R}^3[X]$ линеарни оператор векторског простора $\mathbb{R}^3[X]$ дефинисан са

$$L(p) = -3p + p(1) \cdot (1 + X + X^2)$$

- a) Наћи матрицу A линеарног оператора L у односу на канонску базу e простора $\mathbb{R}^3[X]$, као и карактеристични и минимални полином оператора L .
- b) Одредити сопствене вредности и сопствене векторе оператора L .
- v) Испитати да ли је L дијагоналног типа. У случају да јесте, наћи бар једну базу f простора $\mathbb{R}^3[X]$ у којој L има дијагоналну матрицу D .

- 3 На векторском простору $\mathbb{R}^4$ дато је пресликање $\circ : \mathbb{R}^4 \times \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}$ на следећи начин:

$$x \circ y = 2x_1y_1 + x_2y_2 + x_3y_3 + 3x_4y_4.$$

- a) Доказати да је $\circ$ скаларни производ на векторском простору $\mathbb{R}^4$.
- b) Нека је U потпростор простора $\mathbb{R}^4$ генериран векторима $e_1 = (2, 0, 1, 1)$ и $e_2 = (-2, 1, 2, -1)$. Одредити бар једну базу простора $U^\perp$.
- v) Ако је $v = (0, 4, 3, 4)$, одредити ортогоналну пројекцију вектора v на потпростор U , а затим и растојање вектора v од потпростора U и од потпростора $U^\perp$. Којем потпростору је вектор v ближи?

- 4 Нека је $e = [e_1, e_2, e_3]$ ортонормирана база еуклидског векторског простора V и нека је дата квадратна форма Φ на V на следећи начин:

$$\Phi(v) = x^2 + 5y^2 + 4z^2 - 4xz, \quad v = xe_1 + ye_2 + ze_3.$$

- a) Одредити бар једну ортонормирану базу $f = [f_1, f_2, f_3]$ простора V у којој форма Φ има канонски облик.
- b) Изразити Φ преко координата x', y', z' у новој бази f .
- v) Написати формуле трансформације координата.

Све одговоре детаљно образложити

Линеарна алгебра Б
группа 103

19.06.2015.

- 1 Ако је $x \neq k\pi$, где је $k \in \mathbb{Z}$, израчунати детерминанту реда n :

$$\begin{vmatrix} \frac{2}{\sin x} & 1 & 0 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ 2 & \frac{2}{\sin x} & 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \frac{2}{\sin x} & 1 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & \frac{2}{\sin x} & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & \frac{2}{\sin x} & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 1 & \frac{2}{\sin x} & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 & 1 & \frac{2}{\sin x} \end{vmatrix}.$$

- 2 Нека је $L : \mathbb{R}^3[X] \rightarrow \mathbb{R}^3[X]$ линеарни оператор векторског простора $\mathbb{R}^3[X]$ дефинисан са

$$L(p) = -3p + p(1) \cdot (1 + X + X^2)$$

- a) Наћи матрицу A линеарног оператора L у односу на канонску базу e простора $\mathbb{R}^3[X]$, као и карактеристични и минимални полином оператора L .
- b) Одредити сопствене вредности и сопствене векторе оператора L .
- v) Испитати да ли је L дијагоналног типа. У случају да јесте, наћи бар једну базу f простора $\mathbb{R}^3[X]$ у којој L има дијагоналну матрицу D .

- 3 На векторском простору $\mathbb{R}^4$ дато је пресликање $\circ : \mathbb{R}^4 \times \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}$ на следећи начин:

$$x \circ y = 2x_1y_1 + x_2y_2 + x_3y_3 + 3x_4y_4.$$

- a) Доказати да је $\circ$ скаларни производ на векторском простору $\mathbb{R}^4$.
- b) Нека је U потпростор простора $\mathbb{R}^4$ генериран векторима $e_1 = (2, 0, 1, 1)$ и $e_2 = (-2, 1, 2, -1)$. Одредити бар једну базу простора $U^\perp$.
- v) Ако је $v = (0, 4, 3, 4)$, одредити ортогоналну пројекцију вектора v на потпростор U , а затим и растојање вектора v од потпростора U и од потпростора $U^\perp$. Којем потпростору је вектор v ближи?

- 4 Нека је $e = [e_1, e_2, e_3]$ ортонормирана база еуклидског векторског простора V и нека је дата квадратна форма Φ на V на следећи начин:

$$\Phi(v) = x^2 + 5y^2 + 4z^2 - 4xz, \quad v = xe_1 + ye_2 + ze_3.$$

- a) Одредити бар једну ортонормирану базу $f = [f_1, f_2, f_3]$ простора V у којој форма Φ има канонски облик.
- b) Изразити Φ преко координата x', y', z' у новој бази f .
- v) Написати формуле трансформације координата.

Све одговоре детаљно образложити